

V. PROTECȚIA NATURII ȘI BIODIVERSITATEA

V.1. Amenințări pentru biodiversitate și presiuni exercitate asupra biodiversității

V.1.1. Speciile invazive

În România, în conformitate cu cel de-al treilea raport național CDB din 2005, sunt înregistrate un număr destul de important de specii străine invazive. Astfel, în raport sunt menționate 112 specii de arbori exotici dintre care însă doar 6 sunt considerate specii străine invazive - *Acer negundo*, *Ailanthus altissima*, *Amorpha fruticosa*, *Cytisus scoparius*, *Fraxinus americana* și *Fraxinus pennsylvanica*. Interesant că din acest raport lipsește salcâmul – *Robinia pseudacacia* – specie străină invazivă de asemenea.

La nivelul județului Olt întâlnim următoarele specii invazive:

Amorpha fruticosa L Salcâm pitic

Specie de origine nord-americană, foto V.1.1., care a împănătoate luncile cu un deșeu greu de străbătut, o adevărată“ junglă ripicolă”, în special în locurile în care a intervenit omul cu plantații sau exploatarea. Înflorțe și fructifică abundent și, în plus, se îndesește prin drajonare. Este o adevărată pacoste pentru pădurile din luncile Câmpiei Române, despre care se scria cândva doar “cultivat adesea ca plantă ornamentală” (Prodan 1923). Din cât știm nu are importanță economică, ci una ecologică, antierozională, dar și o latură negativă sărăcind substratul pădurilor de luncă, incomodând gospodărirea acestora și acoperind izlazurile din lunci.

Fraxinus pennsylvanica Frasin american

Arbore cultivat în aliniamente stradale, în diverse orașe, și în scop forestier. Crește repede și fructifică abundent în fiecare an. Îl găsim sălbătic în pădurile de luncă, în stratul al doilea, unde fructifică normal. Spațiile verzi din localitățile aflate în zone călduroase sunt pline de puiți ai acestei specii. Diseminează primăvara devreme

Ambrosia artemisiifolia - Ambrozie

Este de origine nord-americană. Formează aglomerații locale în teritorii ruderales, pe miriști, pe lângă drumuri și are tendința de expansiune, chiar dacă fructele nu sunt zburătoare. Văzută recent prin Lunca Dunării. În multe țări europene este considerată “buruiană de carantină”.

Cardaria draba - Urda vacii

Are putere mare de propagare prin lăstarii de pe rădăcini și printr-un număr mare de semințe care se maturează la începutul verii. La noi înflorțe primăvara destul de abundent, când imprimă aspectul alb al multor locuri ruderales și emană un miros plăcut. Este o buruiană persistentă.

Cirsium arvense - Pălămidă

Plantă băștinașă (apofită), eurasiatică, ruderală și mai ales segetală. Este destul de înaltă și spinoasă care dezvoltă colonii comensale în diverse culturi, în special de păioase. Păpusul fructelor și dezvoltarea lăstarilor de pe rădăcini îi conferă succesul în formarea de pălcuri întinse și chiar eliminarea altor specii.

Conium maculatum - Cucută

Plantă nativă (apofită) robustă, de până la 2 m, bianuală, nitrofilă și toxică. Formează pâlcuri aproape pure, dese, adevărate cetății, prin locuri ruderale, în special cu spor de umiditate. Emană un miros fetid, de șoarece. Nu este consumată de animale. Oamenii nu se îndeamnă să distrugă aceste cetății vegetale care nu aduc decât necazuri. Pe lângă satele și drumurile din Câmpia Româna, astfel de pâlcuri sunt frecvente și întinse, scoțând din uz suprafețe de teren apreciabile.

Se recunoaște după maculele violacee prezente pe tulpină, aflate și la mai scunda *Chaerophyllum temulum* L. care însă este păroasa.

Polygonum cuspidatum Mălin de toamnă

Este originară din Japonia. Reprezintă un exemplu edificator de plantă invazivă, având toate calitățile: este robustă (2-3 m) încât copleșește ușor alte plante, are și stem rizomal foarte dezvoltat de pe care produce desigur pure chiar în fitocenoze naturale sau seminaturale, din locuri ceva mai umede. De la această plantă, se folosesc numai rar frunzele pentru sarmale. Florile sunt atrăgătoare. Desigurile pe care le creează sunt adevărate cetății verzi în care n-au loc alte plante.

Xanthium italicum - Cornișor

Este probabil de origine americană, foto V.1.2.. Are calități excepționale de extindere în masă, de și este plantă anuală. Talia este destul de mare, fructifică abundent, indiferent de condițiile climatice.

Epizoohoria îl propagă în locuri neașteptate. În fiecare pseudofruct, prevăzut cu cârlige, sunt două fructe, respectiv semințe, dintre care cel puțin una a și gură un descendent. În România de

După 1990 s-a extins considerabil pe sutele de hectare de ogoare rămase pârloagă, ca o adevărată ciumă brună, cum este colorată la fructificare. Orice animal sau om care trece printr-un astfel de lan iese sigur cu germenii plantei agățată, de care cu greu scapă. Germenii rezistă mult timp în sol și germinează succesiv, de aceea cu greu vom curăța ogoarele invadate. Depreciază aproape total lâna oilor.

Foto V1.1. *Amorpha fruticosa*

Foto V.1.2. *Xanthium italicum*

Evoluția speciilor invazive observate în flora județului Olt

An	Număr
2014	24
2015	25
2016	25
2017	26
2018	26

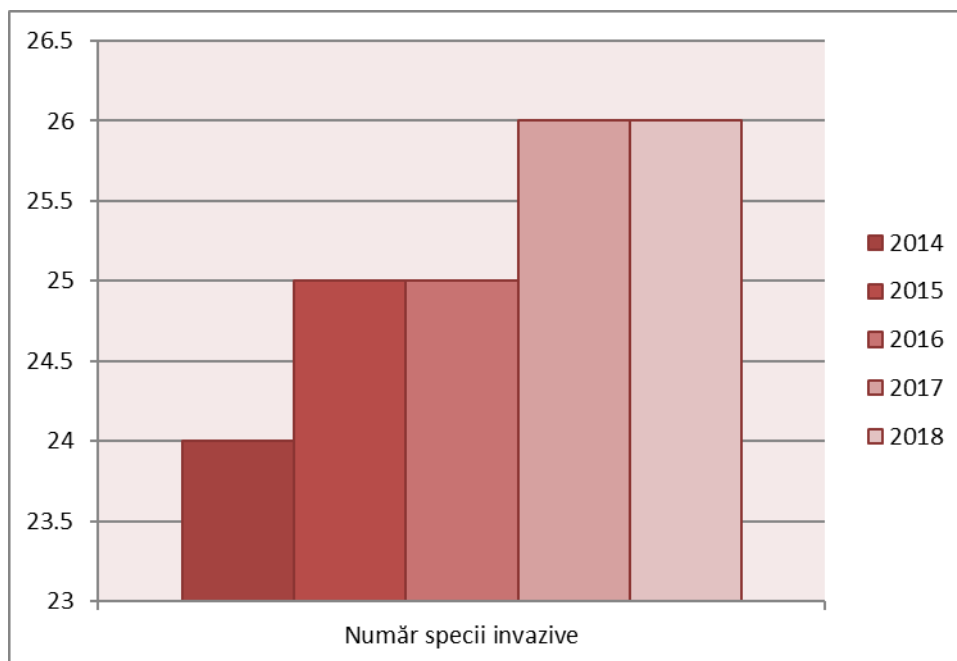

Fig. V.1.1. Evoluția speciilor invazive

V.1.2. Poluarea și încărcarea cu nutrienți

Nutrienții sunt elemente chimice și compuși ai acestora care se găsesc în mediul înconjurător, de care plantele și animalele au nevoie pentru a crește sau supraviețui. Prezența nutrienților în apă, sol și subsol este normală, poluarea reprezentând încărcarea cu substanțe nutritive a factorilor de mediu peste concentrațiile determinate de mecanismele de funcționare a ecosistemelor.

Din punctul de vedere al poluării, nutrienții care prezintă interes sunt diversele forme ale azotului și fosforului (nitrații, nitriții, amoniul, azotul organic din resturile vegetale sau alți compuși organici și fosfații).

Sursele nutrienților din sol sunt atât nitrații și fosforul din surse naturale, cât și îngrășămintele chimice (anorganice) sau cele organice (ureea), organice naturale (provenite din sectorul zootehnic) sau organice vegetale (provin de la plante verzi).

Aplicarea îngrășămintelor pe terenurile agricole este indispensabilă pentru completarea rezervelor de nutrienți din sol și asigurarea suplimentului necesar unor recolte mari, dar aplicarea incorectă sau excesivă va conduce la poluarea mediului. Excesul de nutrienți, indiferent de sursa din care provin, ajunge prin spălare sau infiltrație în ape subterane, râuri, lacuri și mari. Atenție: prin fierbere, concentrația de nitrați din apă crește, iar filtrele de purificare nu absorb nitrați.

Efectele poluării cu nutrienți asupra sănătății omului

Sănătatea oamenilor este afectată în principal de excesul de nitrați în apa subterana sau de suprafața utilizată pentru băut. Niveluri ridicate de nitrați în apa potabilă pot conduce rapid la afectarea fătului, la pierderi de sarcină și la sindromul de “boala albastră” la nou-născuți.

Acest sindrom (methemoglobinemia) întâlnit la sugari e provocat de transformarea de către și stemul digestiv al copiilor a transformării nitraților în nitriți. Nitriții blochează capacitatea de transport în sânge a oxigenului, rezultând colorarea în albastru a pielii și moartea prin sufocare.

Efectele poluării cu nutrienți asupra vegetației

Așa cum lipsa nutrienților limitează capacitatea de dezvoltare a plantelor, prea mulți nutrienți au un efect negativ, deoarece slăbesc și stemul imunitar al plantelor, făcându-le mai vulnerabile la boli și dăunători. În același timp, nutrienții în exces reduc rezistența plantelor la căldura, seceta sau frig excesiv. În agricultura, poluarea cu nutrienți duce la scăderea producției și a calității recoltelor.

Efectele poluării cu nutrienți asupra apelor de suprafață

Pe lângă riscurile pentru sănătatea umană, asociate cu utilizarea ca sursă de apă potabilă, poluarea cu nutrienți conduce la dezvoltarea explozivă a organismelor acvatice. Algele, care până la urmă sunt forme de plante acvatice, răspund la creșterea conținutului de nutrienți în același fel ca și o cultură de grâu sau de porumb, printr-o dezvoltare accelerată.

Atunci când această populație nenatural de mare de alge moare și începe să se descompună, oxigenul din apă este consumat, iar peștii și alte specii dependente de oxigen mor. Fenomenul este cunoscut sub numele de eutrofizare și se observă cu severitate în toate lacurile din județul Olt.

De ce o apă limpede, fără miros și cu gust plăcut poate să nu fie bună de băut?

În încercarea de a găsi o explicație pentru diversele boli transmise prin sau legate de apă, cercetătorii au realizat numeroase teste chimice și bacteriologice pe care le-au corelat cu o serie de boli diagnosticate. Astfel, s-a constatat că o apă aparent sănătoasă nu este bună de băut dacă conține substanțe chimice peste o anumită limită de concentrație (pentru nitrați: peste 50 mg/litru) sau microorganisme și paraziți, care pot dăuna sănătății. Pe baza rezultatelor obținute au fost stabilite criteriile științifice pentru determinarea condițiilor de calitate a apei.

Cum ne afectează poluanții din fântânile și puțurile din gospodării?

Dintre substanțele chimice, pesticidele, nitrații și nitriții prezintă cel mai mare risc asupra sănătății.

Poluarea cu nitrați a apei de băut poate avea consecințe grave, chiar fatale asupra copiilor mai mici de un an. În organism, nitrații sunt reduși la nitriți care, odată absorbiți, se combină cu hemoglobina pentru a forma methemoglobina. Aceasta este incapabilă de a fixa și de a transporta oxigenul de la plămâni către țesuturi, conducând la anxie manifestată prin cianoză, asfixie și chiar deces (boala albastră a sugarilor). Nitrații și nitriții în exces dereglează și funcțiile organismului adult, putând contribui și la apariția unor cancere.

Poluarea cu bacterii patogene și paraziți. Aproape toate fântânile poluate cu nitrați sunt poluate și cu bacterii patogene și paraziți, proveniți din scurgerea sau infiltrarea efluenților de la latrinele, haznalele sau grajdurile amplasate necorespunzător. O apă infestată poate provoca boli diareice, hepatită și parazitoze intestinale.

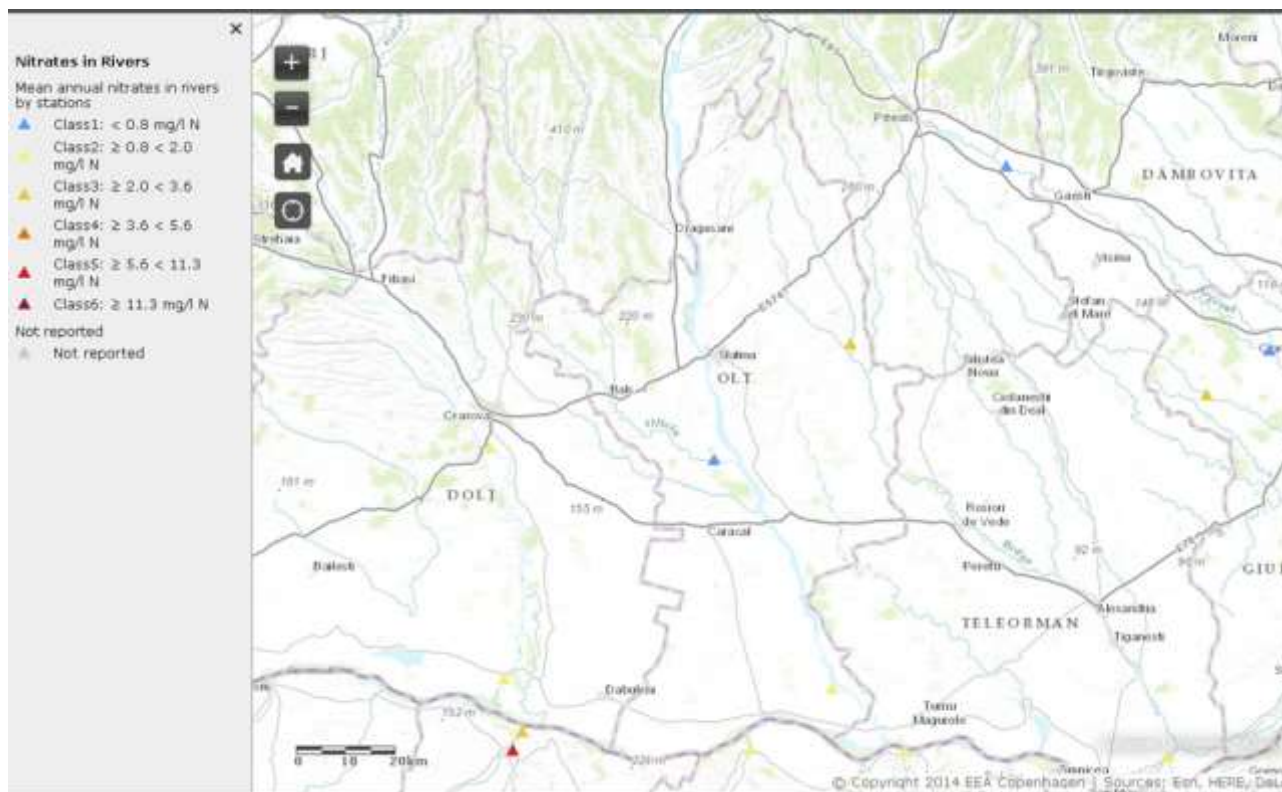

Figura V.1.2 Nitrați din râuri sursa <http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/explore-interactive-maps/nitrate-in-rivers>

Harta prezintă concentrația medie anuală de nitrați (NO₃), exprimat în miligrame de NO₃ per litru de apă.

V.1.3. Schimbările climatice

Încălzirea globală a climei, resimțită tot mai puternic în ultimii ani în România, ca și în alte țări ale lumii, este un factor declanșator al unui lanț nesfârșit de consecințe, ce afectează tot mai sen și bil activitățile social-economice și calitatea vieții. Prin încălzire globală, specialiștii înțeleg creșterea temperaturilor medii ale atmosferei, înregistrate în ultimele două secole și măsurate în imediata apropiere a solului și a apei oceanelor. Temperatura medie a aerului în apropierea suprafeței Pământului a crescut, în ultimul secol, cu $0,74 \pm 0,18^{\circ}\text{C}$ (Școala verde, 2009).

Pentru România, studiile meteorologilor indică o creștere a temperaturii medii anuale pe țară de 0,5 grade Celsius, în ultimul secol, cu unele diferențieri pe regiuni. O încălzire mai pronunțată (0,8 grade), s-a manifestat în sudul și sud-estul țării, unde temperatura medie anuală a atins 11 grade, adică cu peste trei grade mai ridicată față de nordul țării. Ultimii 14 ani au fost cei mai calzi din 1950 încoace (Dinu, 2009).

Populația din România s-a confruntat cu destule evenimente eco-climatice de o amploare deosebită pe parcursul ultimelor două decenii, dar se pare că acestea au devenit mult mai frecvente după anul 2000; este vorba despre caniculă și secetă severă (în 2003, 2005 și 2007), precipitații abundente și inundații catastrofale (în 2005 și 2006), fenomene atmosferice extreme (de tip tornadă, în 2002), schimbarea principalelor caracteristici ale anotimpurilor ș.a. Asemenea fenomene extreme au mai multe categorii de consecințe. Anul 2007, de exemplu, a fost cel mai cald din ultimii 107 ani din România, cu maxime de peste 44 de grade Celsius și persistență mare a zilelor caniculare.

Și în județul Olt se manifestă o tendință clară de intensificare și extindere a fenomenului de secetă și deșertificare din cauze naturale, dar și din cauze antropice (defrișări, distrugerea și stemului de irigații etc.).

Agenția pentru Protecția Mediului Olt

În prezent, în județul Olt, fenomenul de deșertificare se manifestă pe cca. 15 000 de hectare. Unii specialiști afirmă că, dacă nu se vor lua măsuri în timp util, este foarte probabil ca populația din sudul României să fie nevoită să migreze, în următoarele două decenii, către zonele din nord, zece județe sudice fiind serios amenințate de deșertificare. Cele mai afectate zone sunt partea de sud și sud-vest a Olteniei.

În județul Olt, arealul cuprins între Urzica – Stefan Cel Mare - Ianca și fluviul Dunărea, în suprafață de 15 000 hectare, prezintă cel mai tipic aspect de zonă semiaridă cu accente de aridizare și chiar de deșertificare din România, fenomenul fiind favorizat, în special, de prezența solurilor nisipoase.

Biodiversitatea, agricultura, resursele de apă, silvicultura, infrastructura, energia, turismul și sănătatea populației sunt numai câteva dintre domeniile ce vor fi masiv afectate de schimbările eco-climatice. Zonele urbane vor deveni tot mai dificil de locuit, infrastructura va fi tot mai expusă efectelor produse de diverse intemperii, căderile abundente de zăpadă și de ploi, furtunile, inundațiile vor deteriora grav terenurile și se vor produce mari modificări de relief. În zonele puternic afectate de secetă se va produce o reorientare a culturilor agricole, așa încât numărul speciilor de plante exotice va crește.

O consecință directă a secetei va fi scăderea debitelor râurilor, ceea ce va determina reducerea producției de energie în hidrocentrale, în condițiile în care, până în anul 2030, cererea de energie pe perioada verii va crește cu 28%, din cauza temperaturilor ridicate.

Efectele acestor schimbări sunt tot mai vizibile și în județul Olt. Regimul climatic a suferit și încă va mai suferi transformări radicale, ce vor determina schimbarea netă a caracteristicilor definitorii pentru numeroase așezări umane de pe teritoriul județului. Între măsurile urgente care se impun se numără strămutarea gospodăriilor situate încă în zonele inundabile, și inițierea unor acțiuni de limitare a procesului de deșertificare și aridizare a terenurilor agricole din sudul județului, prin recuperarea și extinderea și stemului de irigații.

Biodiversitatea reacționează la încălzirea globală și are tendința să migreze spre zonele cu temperatură optimă dezvoltării și înmulțirii. Distribuția geografică se modifică, iar tendința actuală este de a urca odată cu latitudinea și altitudinea. În momentul în care habitatul pleacă, păsările care depind de el îl urmează. Astfel pe viitor e posibil să întâlnim la altitudini mari în munți specii de păsări specifice zonelor de deal, iar în regiunile mai nordice, păsări care în mod normal trăiau mult mai în sud. Dar totuși natura nu se poate adapta atât de rapid ritmului accelerat de încălzire globală, iar multe habitate și implicit speciile caracteristice vor dispărea definitiv.

V.1.4. Modificarea habitatelor

V.1.4.1. Fragmentarea ecosistemelor

Transformare peisaj reprezintă o consecință a activităților umane (Dumitrașcu, 2006) și a factorilor naturali perturbatori (Hansen și di Castri, 1992; Farina, 1998; Uemaa et al., 2009).

Diversificarea timpului de utilizare a terenurilor a generat peisaje contrastante, cu un impact semnificativ asupra distribuției speciilor (Primack et al., 2008).

Principalele activități umane cu un impact major asupra structurii și funcționalității peisajului sunt: intensificarea activităților agricole, defrișări, abandonarea terenurilor agricole în zonele subdezvoltate, dar, de asemenea, dezvoltarea haotică a comunităților locale (Farina, 1998; Burel și Baudry, 1999).

Fragmentarea habitatelor induce efecte negative asupra unui număr mare de animale și plante de specii (Farina, 1998), în special prin creșterea gradului de izolare a habitatelor (Debinski și Holt, 2000; Watson et al., 2004).

Fragmentarea implică dizolvarea habitatelor sau unități de teren de mari dimensiuni în unități mai mici (Forman, 1977), cuantificarea fragmentării peisajului fiind principala metodă de analiză utilizată pentru dinamica structura peisajului (Bunce et al, 1993;. Burel și Baudry, 1999) .

Dinamica spațio-temporală a modului de utilizare și acoperire a terenurilor a exercitat un impact major asupra structurii și funcționalității peisajului subcarpatic.

Fragmentarea și reducerea accentuată a suprafeței ecosistemelor a fost cuantificată prin calcularea și analiza metricilor peisajului, utilizând hărțile de utilizare și acoperire a terenurilor derivate din baza de date Corine Land Cover 1990 și 2006.

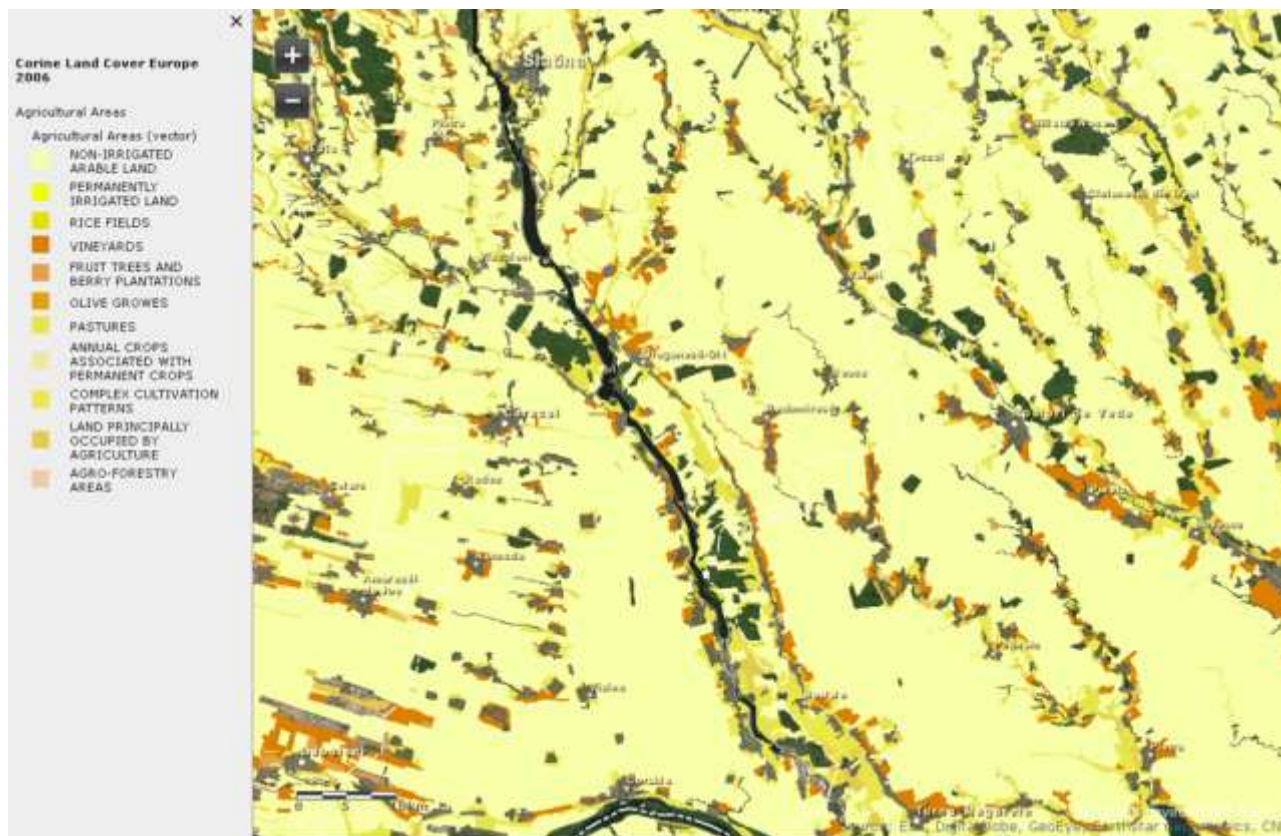

Figura V.1.4.1. Date privind acoperirea terenurilor in județul Olt conform Corine Land Cover 2006

V.1.4.2. Reducerea habitatelor naturale și semi-naturale

Actuala explozie urbană, ca și creșterea populației, nu constituie fenomene noi în istorie, dar cu siguranță nu cunosc precedent prin dimensiunile lor de necomparat cu alte perioade. În deceniul șapte al secolului al XX-lea se aproxima că 50% din populația lumii devenise urbană, în prezent ne confruntăm însă cu o expansiune fără precedent a urbanului și cu iminenta dispariție a ruralului.

Extinderea spațială a orașelor și nevoia satisfacerii optime a cerințelor de locuire, deservire și recreere a generat idei și practici noi în domeniul urbanismului dintre care rămâne în actualitate zona de locuit sau cartierul.

Zona rezidențială sau de locuit reprezintă spațiul destinat locuințelor care ocupă cea mai mare întindere în cadrul unui oraș. El poate ocupa frecvent 40%-60% din suprafața localității, dar putând să ajungă și la aproape 80% din teritoriu. Procentul maxim de ocupare a terenurilor se stabilește în funcție de destinația zonei în care urmează să fie amplasată construcția. Astfel, conform anexei doi din Regulamentul General de Urbanism, procentul de ocupare a terenului în zona rezidențială este după cum urmează:

- zona exclusiv rezidențială cu locuințe P, P+1, P+2 - 35%;

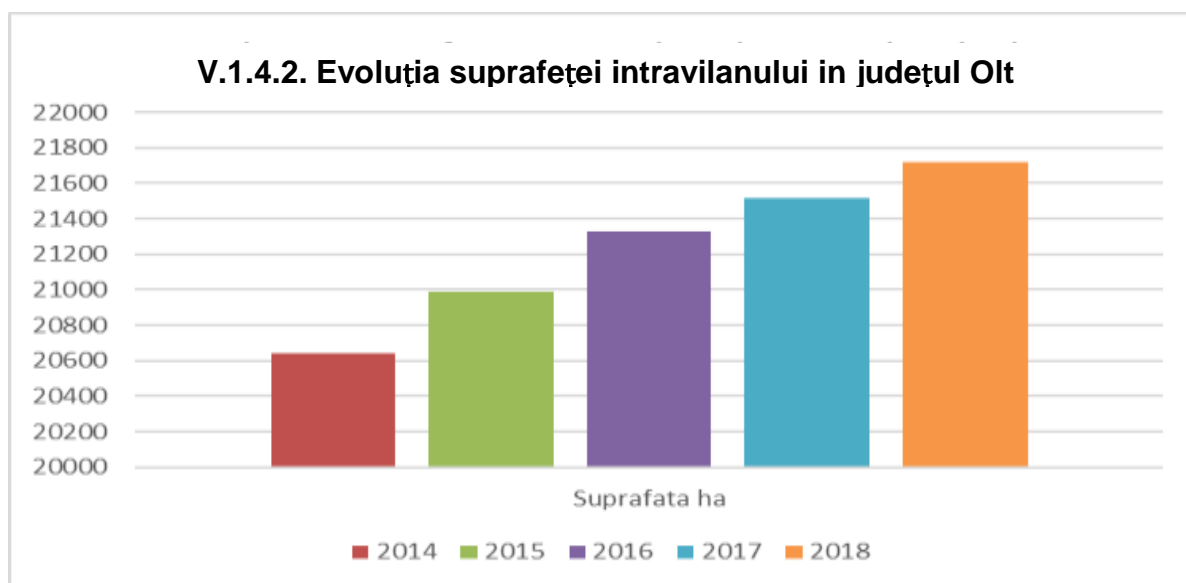
Agencia pentru Protecția Mediului Olt

- zonă rezidențială cu clădiri cu mai mult de trei niveluri - 20%;
- zonă predominant rezidențială (locuințe cu dotări aferente) - 40%.

După cum se observa la nivelul județului Olt trendul este ascendent de mărire a intravilanului localităților la nivelul județului în ultimii 5 ani

Tabelul V.1.4.2. Evoluția suprafeței intravilanului în județul Olt

Evoluția suprafeței intravilanului în județul Olt	2014	2015	2016	2017	2018
Suprafata ha	20643	20986	21328	21514	21721

V.1.5. Exploatarea excesivă a resurselor naturale

Supraexploatarea (sau exploatarea excesivă) a resurselor naturale apare datorită recoltării nesustenabile a resurselor valoroase, cum ar fi de apă, plante și animale. Supraexploatarea resurselor naturale este legată de biodiversitate, putând duce la dispariția multor specii de animale. De-a lungul anilor, multe specii de animale au fost vânată de către oameni, iar acestea au dispărut într-un timp relativ scurt.

Apa reprezintă cea mai importantă resursă naturală de pe planeta noastră. Cu toate acestea, din cauza procesului de încălzire globală și schimbări climatice, multe zone de pe Pământ vor rămâne fără o sursă apropiată de apă potabilă. Multe industrii necesită o cantitate mare de apă pentru a se putea susține, cum ar fi cele de industrie, agricultură, energetică, și așa mai departe.

V.1.5.1. Exploatarea forestieră

Lemnul este un material excelent din punct de vedere funcțional, ecologic și estetic. Este regenerabil, poate fi refolosit și reciclat în anumite aplicații și este biodegradabil în altele, fiind utilizat sub diferite forme în producția unei game largi de produse, precum și ca sursă de energie.

Lemnul reprezintă o parte importantă din activitatea economică a comercianților cu amănuntul.

Lemnul și fibrele pe bază de lemn sunt utilizate în produsele pe care aceștia le vând (de exemplu, mobilă, materiale pentru bricolaj și construcții, papetărie, cărți, accesorii de bucătărie, hârtie igienică șervețele de hârtie etc.), în ambalarea produselor (ambalare primară: de exemplu, cutii pentru băuturi; ambalaj secundar și de transport: de exemplu, cutii din carton), în materialele de comunicare (de exemplu, broșuri și cataloage) și în documentare.

În ciuda avantajelor ecologice menționate mai sus, pentru a evalua dacă un produs din lemn este durabil, este important să se aibă în vedere ciclul de viață al acestuia (origine—proaspăt tăiat sau reciclat; prelucrare; transport și etapele post-consum (refolosire/reciclare/prevenirea generării deșeurilor). Durata de funcționare/utilă a unui produs este, de asemenea, importantă, mai ales în cazul produselor cu o durată mare de funcționare precum mobila sau clădirile. Impacturile reduse asupra mediului și de altă natură în cursul acestei etape pot fi încorporate în etapa de concepere.

Cu toate acestea, prezentul document se axează doar pe etapele origine, prelucrare și transport, întrucât acestea sunt etapele pe care comercianții cu amănuntul și furnizorii acestora le pot influența cel mai direct

Exploatarea forestieră este sursa principală pentru întreaga cantitate de lemn și prezintă potențialul unei amprente semnificative asupra mediului. Silvicultura durabilă (de exemplu, utilizarea limitată a biocidelor, respectarea biodiversității, capacitatea de regenerare etc.) este esențială pentru disponibilitatea și accesibilitatea pe termen lungă lemnului și a produselor din lemn durabile.

Schemele de certificare independente pot atesta gestionarea durabilă a pădurilor și, atunci când criteriile de evaluare ale acestora includ conformitatea legală și sunt monitorizate de-a lungul lanțului de aprovizionare, acestea pot fi utilizate drept indicator al legalității produselor din lemn.

În Europa, cele două scheme cel mai frecvent utilizate (FSC 1 și PEFC 2) includ conformitatea legală A operațiunilor forestiere ca o cerință de bază. Respectarea legalității, deși diferită de durabilitate, are o legătură puternică cu impactul exploatarei forestiere asupra mediului. Exploatarea forestieră ilegală este o infracțiune gravă care poate avea consecințe ecologice, sociale și economice serioase, amenințând biodiversitatea, contribuind la defrișări, accelerând schimbările climatice prin creșterea emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) și reducând rezervoarele de carbon ale pădurilor, periclitând drepturile populațiilor dependente de existența pădurilor, privând guvernele și, prin urmare, societatea de venituri și creând o concurență neloială pe piețele mondiale și europene

V.2 Protecția naturii și biodiversitatea: prognoze și acțiuni întreprinse

V.2.1. Rețeaua de arii protejate

Județul Olt este caracterizat de un nivel moderat de biodiversitate – din punct de vedere al numărului de specii, al habitatelor și al ecosistemelor pe care le formează și din punct de vedere al suprafețelor deținute de acestea, însă modificările actuale de peisaj pun în evidență amenințări serioase: intensificarea activităților agricole ce afectează cu precădere zonele mai productive și abandonarea activităților agricole ce se manifesta mai ales în zonele slab productive.

Diversitate biologică, manifestată atât intraspecific cât și interspecifică, remarcându-se atât prin numărul mare de ecosisteme cât și prin numărul de specii, dar în prezent multe specii de plante și animale sunt amenințate cu dispariția, iar modificarea peisajului reprezintă primul indicator al deteriorării mediului. În ceea ce privește flora, în Județul Olt au fost identificate 2.700 de specii de plante, dintre care, 3 sunt declarate monumente ale naturii, 9 sunt periclitate, 17 vulnerabile și 35 rare. Ecosistemele naturale și semi-

naturale acoperă 17% din teritoriul județului. Au fost identificate și caracterizate 13 tipuri de habitate, 3 habitate specifice zonelor umede, 1 habitat specific pășunilor și fânețelor, 6 habitate forestiere

Habitatele din județ sunt caracterizate de o anumită compoziție a florei și a faunei, componente ale biocenozelor și sunt influențate de diferiți factori climatici sau edafici. Influențele climatice, ale zonelor aride din partea sud vestica, la cele temperat continentale din partea nordica a județului, precum și diferențele climatice între partea de sud și partea de nord impuse de altitudinea reliefului, au determinat apariția unui mare număr de habitate.

Tipuri de habitate, identificate la nivelul județului Olt, listate în Anexa 2 a OUG nr.57 din 2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice și în Anexa 2 a Directivei Consiliului European 92/43 EEC, a căror conservare s-a realizat prin desemnarea zonelor speciale de conservare, sunt prezentate în tabelul V.2.1.

Tabelul V.2.1. Tipurile de habitate pentru care s-au declarat Siturile de Importanță Comunitară

Tipul de habitat	Starea de conservare
Tufărișuri de foioase ponto-sarmatice cod 40C0*	Favorabilă
Vegetație de silvostepă euro siberiană cu <i>Quercus</i> spp. Cod 91I0*	Favorabilă
Pajiști aluviale din <i>Cnidion dubii</i> cod 6440	Favorabilă
Păduri aluviale cu <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) cod 91E0*	Favorabilă
Păduri ripariene mixte cu <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> sau <i>Fraxinus angustifolia</i> , din lungul marilor râuri (<i>Ulmion minoris</i>) cod 91F0	Favorabilă
Vegetație forestieră ponto-sarmatică cu stejar pufos cod 91AA	Favorabilă
Zăvoaie cu <i>Salix alba</i> și <i>Populus alba</i> cod 92A0	Favorabilă
Păduri dacice de stejar și carpen cod 91Y0	Favorabilă
Păduri balcano-panonice de cer și gorun cod 91M0	Favorabilă
Vegetație de silvostepă euro siberiană cu <i>Quercus</i> spp	Favorabilă

Specii De Păsări Strict Protejate: regăsite Arie Speciale de Protecție Avifaunistică declarate la nivelul județului Olt; *Ardea purpurea*, *Ardeola ralloides*, *Aythya nyroca*, *Botaurus stellaris*, *Charadrius alexandrinus*, *Chlidonias hybridus*, *Chlidonias niger*, *Ciconia ciconia*, *Circus aeruginosus*, *Cygnus cygnus*, *Egretta alba*, *Egretta garzetta*, *Himantopus himantopus*, *Ixobrychus minutus*, *Mergus albellus*, *Milvus migrans*, *Nycticorax nycticorax*, *Pelecanus crispus*, *Phalacrocorax pygmeus*, *Philomachus pugnax*, *Platalea leucorodia*, *Sterna albifrons*, *Plegadis falcinellus*, *Porzana porzana*, *Recurvirostra avosetta*, *Sterna hirundo*, *Tringa glareola*.

Tabelul V.2.1.1. Situația zonelor protejate la nivelul județului Olt

Nr. crt.	Denumirea ariei protejate/cod	Suprafața aflată în competența teritorială
Arii naturale protejate de interes local		
1)	PĂDUREA SEACA - OPTĂȘANI	
2)	REZERVAȚIA DE ARBORETE DE GÂRNIȚĂ	
3)	REZERVAȚIA DE BUJORI A ACADEMIEI	

4)	PADUREA FRUNZARU	
5)	BRANIȘTEA CATĂRILOR	
6)	TREI STEJARI SECULARI	
7)	PĂDUREA TOPANA	
8)	STEJARII SECULARI VERGULEASA	
9)	STEJARII SECULARI TOPANA	
Arii naturale protejate de interes național		
10)	2.664/PĂDUREA SEACA - OPTĂȘANI	135,00 ha
11)	2.669./REZERVAȚIA DE ARBORETE DE GĂRNIȚĂ	121,00 ha
12)	2.668./REZERVAȚIA DE BUJORI A ACADEMIEI	54,90 ha
13)	2.665./BRANIȘTEA CATĂRILOR	301,30 ha
14)	2.667./CASA PĂDURII DIN PĂDUREA POTELU	1,50 ha
15)	REZERVAȚIA NATURALĂ VALEA OLTEȚULUI / IV.43	900.00 ha
16)	REZERVAȚIA NATURALĂ REȘCA / IV.44	50.00 ha
17)	STREJEȘTI – ARIE DE PROTECȚIE SPECIALĂ AVIFAUNISTICĂ / VI.22.	2378,00 ha,
18)	SLATINA – ARIE DE PROTECȚIE SPECIALĂ AVIFAUNISTICĂ / VI.23.	645.00 ha,
19)	IZBICENI – ARIE SPECIALĂ DE PROTECȚIE AVIFAUNISTICĂ / VI.24.	1.095.00 ha
20)	IRIS – MALU ROȘU - ARIE SPECIALĂ DE PROTECȚIE AVIFAUNISTICĂ/ VI.25.	1379,00 ha.
Arii naturale protejate de interes comunitar		
Situri de importanta comunitara(SCI)		
21)	ROSCI0225 SEACA – OPTĂȘANI	2146.00 ha
22)	ROSCI0166 PĂDUREA REȘCA – HOTĂRANI	1651,80 ha
23)	ROSCI0177 PĂDUREA TOPANA	878,6 ha
24)	ROSCI0103 PĂDUREA VLĂDILA	414,00 ha
25)	ROSCI0174 PĂDUREA STUDINIȚA	66,70 ha
26)	ROSCI0140 PĂDUREA CĂLUGĂREASCA	705,20 ha
27)	ROSCI0011 BRANIȘTEA CATĂRILOR	295,70 ha
28)	ROSCI0044 CORABIA – TURNU MĂGURELE	2259,00 ha pe teritoriul jud. Olt
29)	ROSCI0168 PĂDUREA SARU	7006,10 ha

30)	ROSCI0266 VALEA OLTEȚULUI	1588,9 ha
31)	ROSCI0045 CORIDORUL JIULUI	429,00 Ha pe teritoriul jud. Olt
32)	ROSCI0296 DEALURILE DRAGASANULUI	822,14 ha pe teritoriul județului Olt
33)	ROSCI0376 RAUL OLT INTRE MARUNTEI ȘI TR. MAGURELE	6924,12 ha pe teritoriul județului Olt
34)	ROSCI0386 RAUL VEDEA	1899,12 ha pe teritoriul județului Olt
35)	ROSCI0341 PADUREA ȘI LACUL STOLNICI	42,96 ha pe teritoriul județului Olt
36)	ROSCI0354 PLATFORMA COTMEANA	80,88 ha pe teritoriul județului Olt
Arii de protecție specială avifaunistică (SPA)		
37)	ROSPA0024 CONFLUENȚA OLT - DUNĂRE	5 560,00 ha pe teritoriul jud. Olt
38)	ROSPA0023 CONFLUENȚĂ JIU – DUNĂRE	429,00 ha pe teritoriul jud. Olt
39)	ROSPA0106 VALEA OLTULUI INFERIOR	32 071,00 ha pe teritoriul jud. Olt
40)	ROSPA0135 NIȘIPURILE DE LA DABULENI	7992,24 ha pe teritoriul jud. Olt
41)	ROSPA0137 PADUREA RADOMIR	424,06 ha pe teritoriul jud. Olt`
42)	ROSCI0372 DABULENI POTELU	
situri RAMSAR		
43)	CONFLUENȚA OLT - DUNĂRE	466.23 km2

Evoluția ariilor naturale protejate de interes local

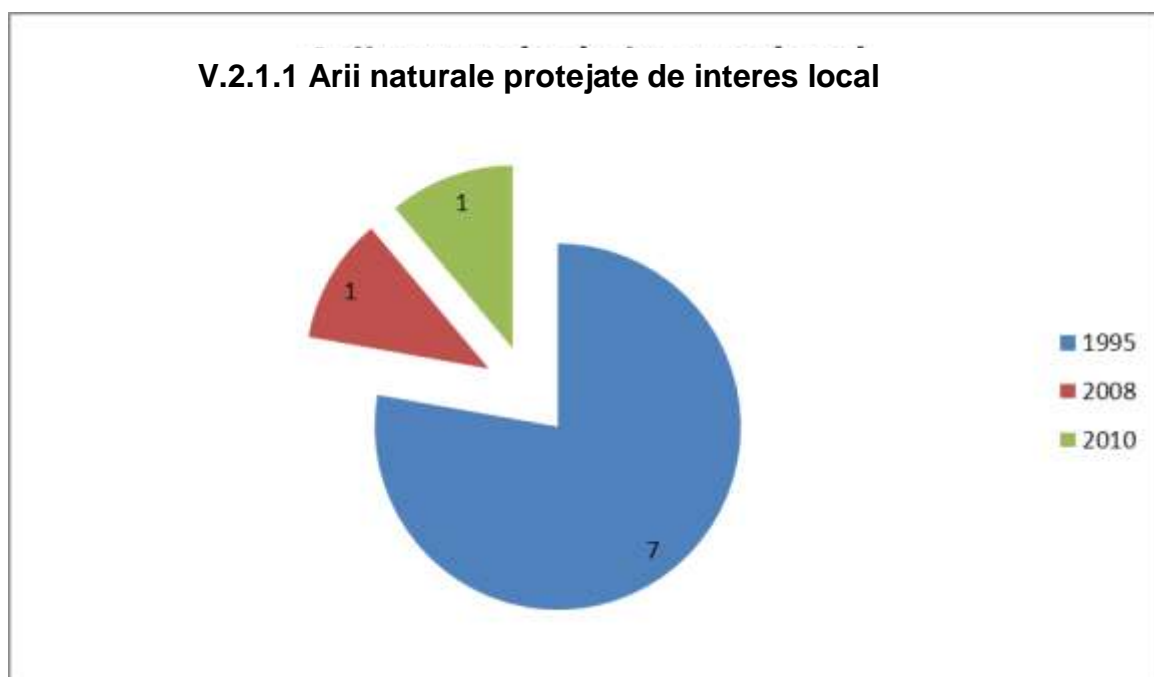

Figura V.2.1.1. Situația zonelor protejate de interes local nivelul județului Olt (reprezentand ani de declarare)

Evoluția ariilor naturale protejate de interes național

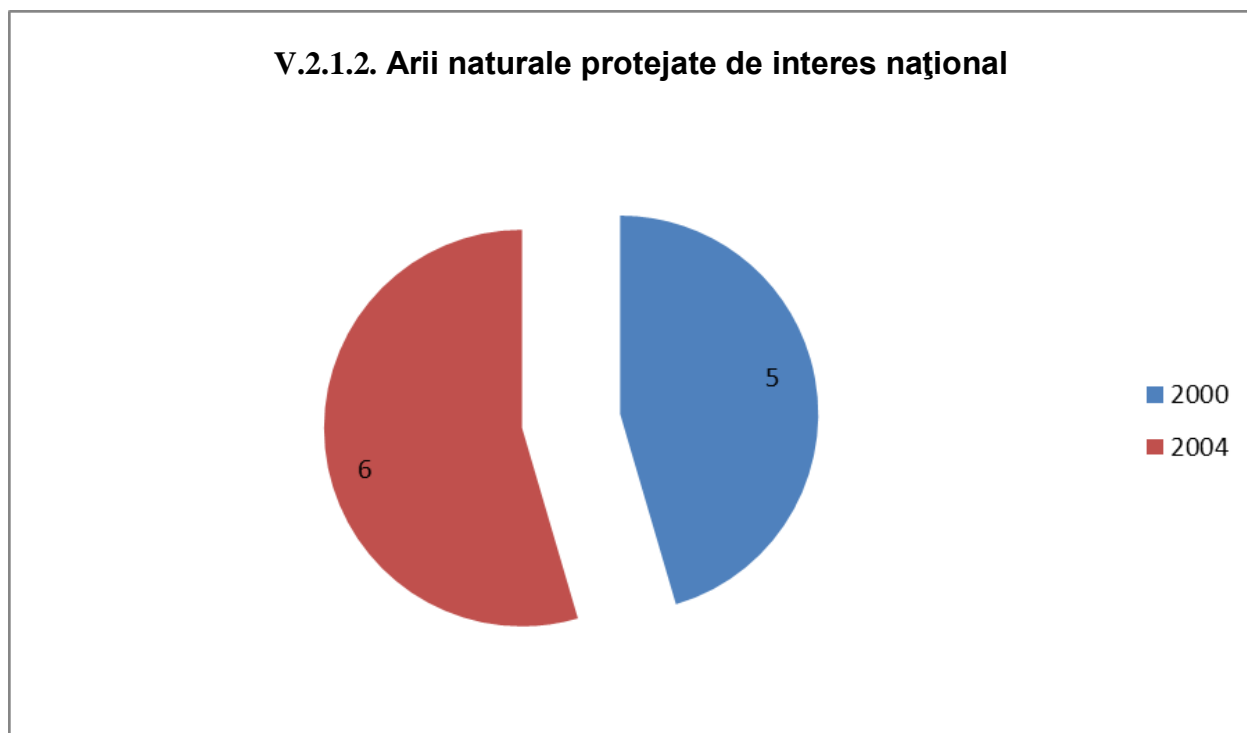

Figura V.2.1.2. Evoluția ariilor naturale protejate de interes național (reprezentand ani de declarare)

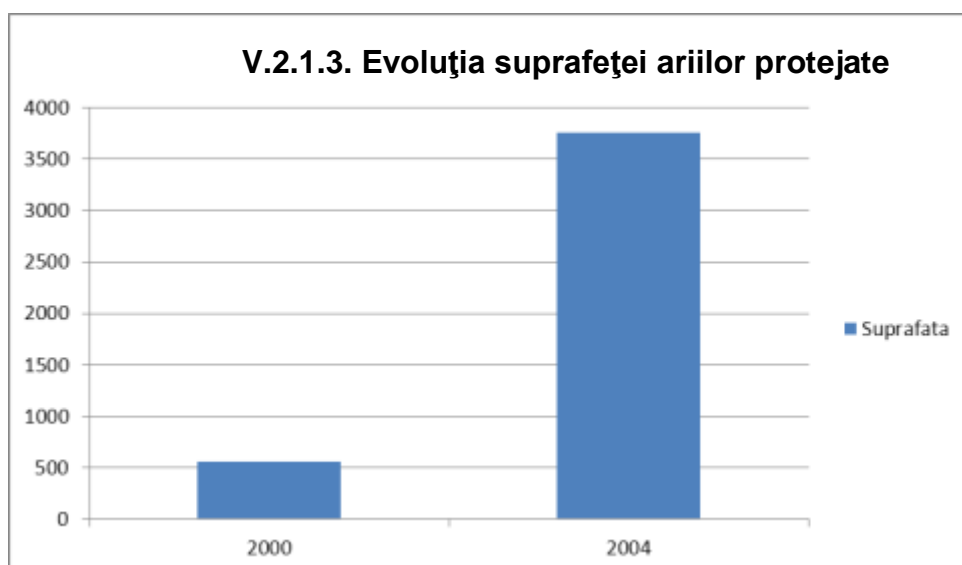

Figura V.2.1.3. Evoluția suprafeței ariilor naturale protejate de interes național(reprezentand ani de declarare)

Arii naturale protejate de interes comunitar

Figura V.2.1.4. Evoluția numărului de situri de importanta comunitara (SCI) (reprezentand ani de declarare)

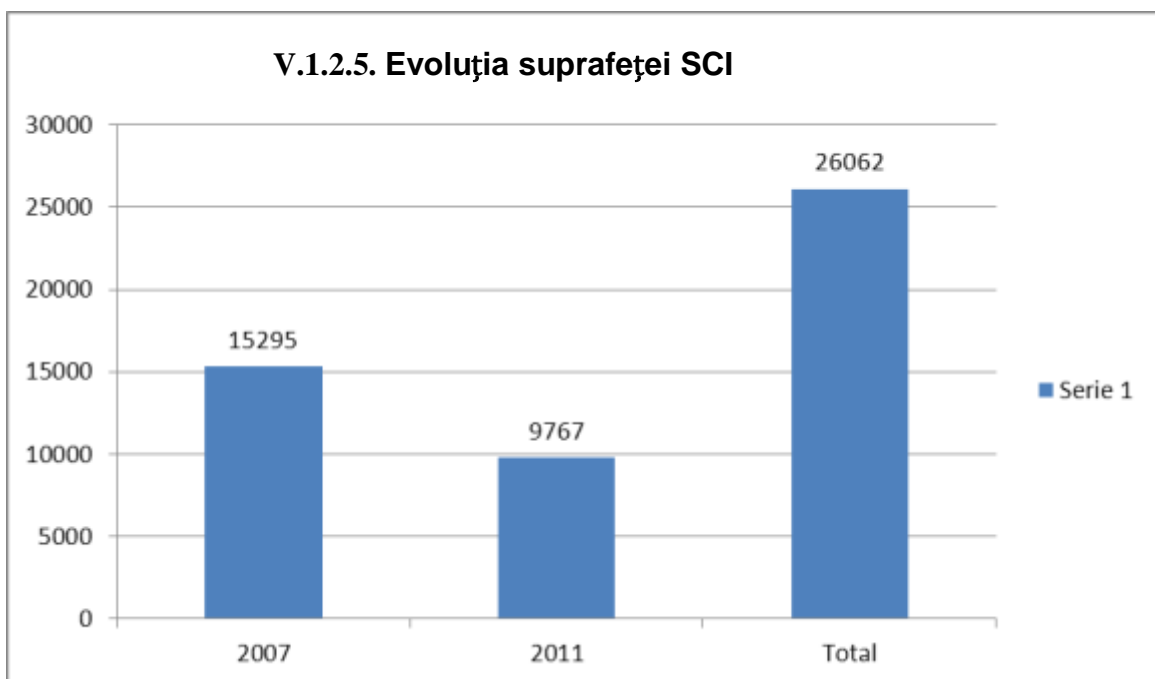

Figura V.2.1.5. Evoluția suprafeței SCI(reprezentând ani de declarare)

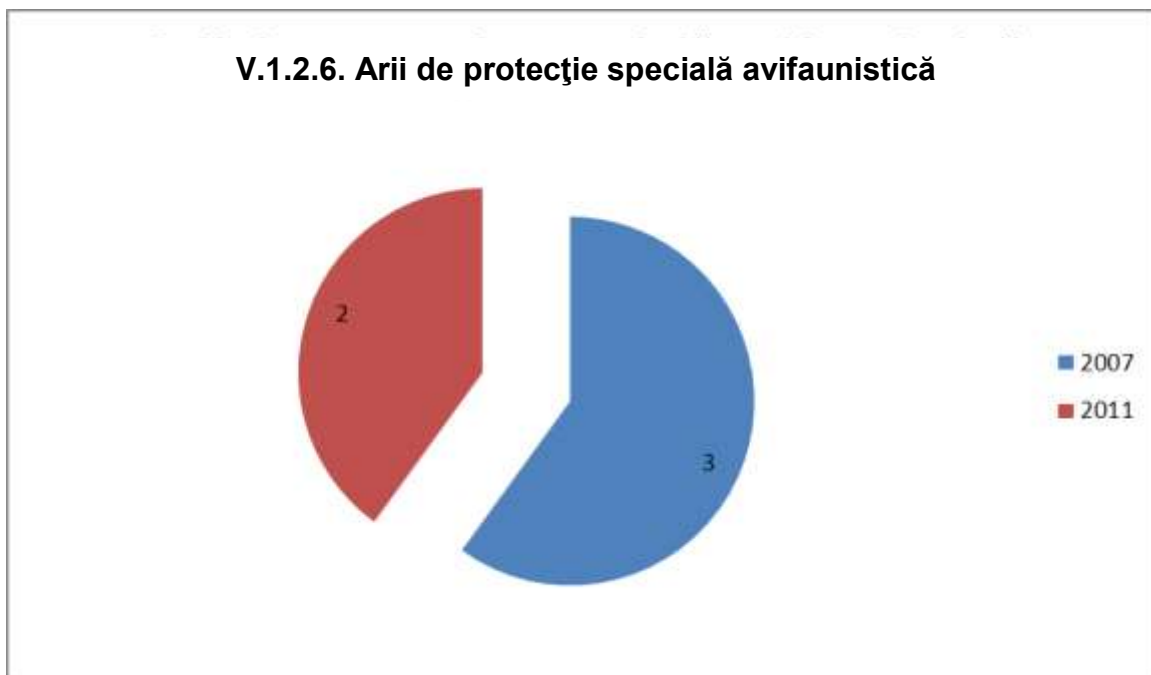
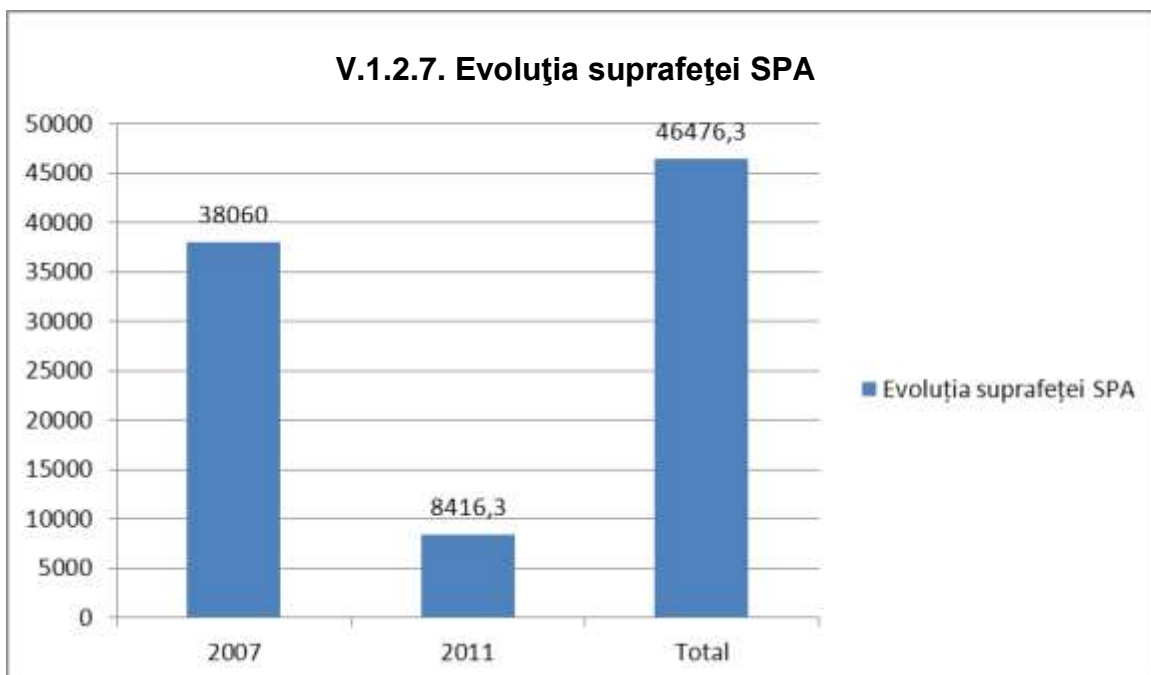

Figura V.2.1.6. Evoluția numărului ariilor de protecție specială avifaunistică (SPA) (reprezentând ani de declarare)

Figura V.2.1.7. Evoluția suprafeței SPA (reprezentand ani de declarare)

Managementul ariilor naturale protejate

La baza constituirii ariilor protejate a stat în primul rândul faptul ca acestea satisfac nevoiașe oamenilor. Din necesitatea ariilor protejate au rezultat o varietate de tipuri de arii protejate, care se diferențiază în principal funcție de gradul de protecție (sau gradul permis al intervenției umane) și funcție de scopul ariei protejate. S-au constituit astfel arii protejate care protejează cele mai naturale zone de pe glob, în care intervenția

omului este aproape inexistentă, dar și zone în care intervenția omului este prezentă, cum e cazul peisajelor modificate ce au o importanță peisagistică și culturală deosebită.

Astfel, forul care și-a propus să rezolve această problemă dificilă a fost Uniunea Internațională de Conservarea Naturii (IUCN – The World Conservation Union) care prin misiunea sa avea competența necesară să o facă. IUCN încearcă să influențeze, să încurajeze și să asiste societățile din toată lumea pentru conservarea integrității și diversității naturii și pentru a și gura că orice utilizare a resurselor naturale este echitabilă și durabilă. Un sistem pentru definirea și clasificarea ariilor protejate a rezultat ca urmare a activității desfășurate de IUCN în acest domeniu timp de aproape un sfert de secol.

Acest sistem a fost adoptat de către guverne și explicat prin linii directoare. În prezent categoriile IUCN sunt răspândite în întreaga lume și sunt luate drept referință în orice dezbateri privind ariile protejate. Scopul acestui și stem de definire și clasificare a ariilor protejate este acela de a contribui la creșterea gradului de înțelegere a tuturor celor interesați diferitelor categorii de arii protejate. Principiul central pe care se bazează liniile directoare este acela că ariile protejate trebuie să fie definite de obiectivele lor de management, nu de titlul ariei și nu de eficiența managementului în îndeplinirea respectivelor obiective.

Problema eficienței managementului trebuie desigur luată în considerare, dar ea nu este văzută ca un criteriu de categorisire. Vom prezenta astfel traducerea lucrării „Liniile directoare pentru categoriile de management ale ariilor protejate” realizată de către IUCN.

Se speră că aceste linii directoare să fie utilizate pe scară largă de către toți cei implicați în procesul declarării de noi arii protejate și în revizuirea celor existente. Ele sunt proiectate pentru a forma o bază utilă pentru crearea planurilor sistemelor naționale de arii protejate. Trebuie subliniat faptul că aceste linii directoare nu sunt mecanismul “de conducere” pentru guverne sau organizații în procesul de decizie a scopurilor ariilor protejate potențiale.

Ariile protejate trebuie să fie declarate pentru a îndeplini obiectivele conforme cu scopurile și cerințele naționale, locale sau private (sau un amestec al acestora) și numai după aceea “etichetate” cu o categorie IUCN corespunzătoare obiectivelor de management. Aceste categorii au fost elaborate pentru facilitarea comunicării și informării, și nu pentru a conduce sistemul.

În 1978 IUCN-ul a publicat raportul CNPPA "Categorii, Obiective și Criterii pentru Ariile Protejate", raport elaborat de Comitetul CNPPA asupra Categoriilor și Nomenclaturii prezidat de Domnul Dr. Kenton Miller. Acest raport a propus următoarele 10 categorii:

- I. Rezervație Științifică/Rezervație Naturală Strictă
- II. Parc Național
- III. Monument Natural
- IV. Rezervație de Conservare a Naturii/ Rezervație Naturală Gospodărită
- V. Peisaj Protejat
- VI. Rezervație de Resurse
- VII. Arie Naturală Biotica/Rezervație Antropologică
- VIII. Arie Gestionată pentru Utilizări Multiple/Arie cu Resurse Gospodărite
- IX. Rezervație a Biosferei
- X. Sit al Patrimoniului Mondial Natural

Acest sistem de categorisire a fost utilizat pe scară largă. A fost încorporat în anumite legislații naționale, utilizat în dialogul între managerii ariilor protejate de pe tot globul și a format structura organizatorică a Listei Națiunilor Unite asupra Parcurilor Naționale și Ariilor Protejate (în edițiile recente acoperind Categoriile I - V).

Tabelul V.2.1.2. Situația ariilor protejate din județul Olt / administratori / custozi

Nr. crt.	Denumirea ariei protejate/cod	Administrator/ Custode	Nr. Contract/data din 2018	Situație 2018
1	Pădurea Seaca – Optășani / 2.664	Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate		
2	Rezervația de Arborete de Gârniță / 2.669.	Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate		
3	Rezervația De Bujori A Academiei/ 2.668.	Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate		
4	Braniștea Catârilor / 2.665.	Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate		
5	Pădurea Topana	Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate		
6	Rezervația Naturală Valea Oltețului / IV.43	Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate		
7	Rezervația Naturală Reșca / IV.44	Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate		
8	Seaca – Optășani /ROSCI0225	Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate		
9	Pădurea Reșca – Hotărani / ROSCI0166	Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate		
10	Pădurea Topana / ROSCI0177	Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate		
11	Pădurea Vlădila / ROSCI0103	Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate		
12	Pădurea Studinița / ROSCI0174	Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate		
13	Pădurea Călugăreasca / ROSCI0140	Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate		
14	Braniștea Catârilor /ROSCI0011	Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate		
15	Corabia – Turnu Măgurele / ROSCI0044	Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate		
16	Pădurea Saru /	Agenția Națională		

	ROSCI0168	pentru Arie Naturale Protejate		
17	Valea Oltețului /ROSCI0266	Agenția Națională pentru Arie Naturale Protejate		
18	Strejești – arie de protecție specială avifaunistică / VI.22.	Agenția Națională pentru Arie Naturale Protejate		
19	Slatina – arie de protecție specială avifaunistică / VI.23.	Agenția Națională pentru Arie Naturale Protejate		
20	Izbiceni – arie specială de protecție avifaunistică / VI.24.	Agenția Națională pentru Arie Naturale Protejate		
21	Iris – Malu Roșu – arie specială de protecție avifaunistică/ VI.25.	Agenția Națională pentru Arie Naturale Protejate		
22	Confluența Olt – Dunăre/ ROSPA0024	Agenția Națională pentru Arie Naturale Protejate		
23	Valea Oltului Inferior/ ROSPA0106	Agenția Națională pentru Arie Naturale Protejate		

V.2.1.3. Evoluția convențiilor de custodie

Nr. Crt.	Denumire parc/geoparc/rezervație/sit Natura 2000	Cod	Denumire arii suprapuse sau incluse în parc/geoparc/sit Natura 2000	Plan de management aprobat/neaprob	Plan de management-Act normativ	Custode
1	ROSCI0225 Seaca-Optășani	ROSCI0225	Seaca-Optășani	Da	OM 656/31.03.2016	Directia Dilvica Slatina
2	ROSCI0168 Pădurea Sarului	ROSCI0168	Pădurea Sarului	Da	OM 626/29.03.2016	Directia Dilvica Slatina
3	ROSCI0138 Pădurea Vlădila	ROSCI0183	Pădurea Vlădila	Da	OM 625/29.03.2016	Directia Dilvica Slatina
4	ROSCI0177 Pădurea Topana	ROSCI0177	Pădurea Topana	Da	OM 654/31.03.2016	Directia Dilvica Slatina
5	ROSCI0266 Valea Oltețului	ROSCI0266	Valea Oltețului	Da	OM1119/16.06.2016	Asociatia profesionala Sociologia Militans
6	ROSCI0011 Braniștea Catârilor	ROSCI0011	Braniștea Catârilor	Da	OM1013/31.05.2016	Directia Dilvica Slatina
7	ROSCI0140 Pădurea Călugărească	ROSCI0140	Pădurea Călugărească	Da	OM1011/31.05.2016	Directia Dilvica Slatina
8	ROSCI0174 Pădurea Studinița	ROSCI0174	Pădurea Studinița	Da	OM1012/31.05.2016	Directia Dilvica Slatina
9	ROSPA0135 Nisipurile de la Dăbuleni	ROSPA0135	Nisipurile de la Dăbuleni	Da	OM1196/28.06.2016	Fara custode

10	ROSCI0376 Râul Olt între Mărunței și Turnu Măgurele	ROSCI0376	Râul Olt între Mărunței și Turnu Măgurele	Da	OM1199/28.06.2016	Fara custode
11	ROSPA0106 Valea Oltului Inferior	ROSPA0106	Valea Oltului Inferior	Da	OM1093/10.06.2016	Fara custode
12	ROSPA0137 Pădurea Radomir	ROSPA0137	Pădurea Radomir	Da	OM nr. 1945/2015	APM Dolj în parteneriat cu Asociația Tineret pentru Dezvoltare Comunitară
13	ROSPA0024 Confluența Olt-Dunăre	ROSPA0024	Confluența Olt- Dunăre	Nu	Fara PM	Asociația Echilibru
14	ROSCI0044 Corabia Turnu-Măgurele	ROSCI0044	Corabia Turnu- Măgurele	Nu	Fara PM	Asociația Echilibru
15	ROSCI045 Coridorul Jiului	ROSCI045	Coridorul Jiului	Da	O M 1645/12.08.2016	Consiliul Judetean Dolj
16	ROSCI0166 Padurea Resca-Hotarani	ROSCI0166	Padurea Resca- Hotarani	Da	OM 1093/10.06.2016	Fara custode
17	ROSCI0296 Dealurile Dragasanului	ROSCI0296	Dealurile Dragasanului	Nu	Fara PM	Fara custode
18	ROSCI0341 Padurea Si Lacul Stolnici	ROSCI0341	Padurea si Lacul Stolnici	Nu	Fara PM	Fara custode
19	ROSCI0354 Platforma Cotmeana	ROSCI0354	Platforma Cotmeana	Da	OM 1201/28.06.2016	SC Romdeca SRL
20	ROSCI0386 Raul Vedea	ROSCI0386	Raul Vedea	Da	OM 1175/27.06.2016	SC Romdeca SRL

Tendențe

România are unul dintre cele mai diverse și variate peisaje rurale din lume.

Această diversitate este rezultatul a secole de folosire a diferitelor culturi, ce au generat habitate semi-naturale bogate în specii sălbatice – cum sunt fânețele, pajiștile umede, pășunile împădurite și pajiștile alpine.

Aceste habitate semi-naturale reprezintă o parte a peisajului european caracteristic, atât din punct de vedere cultural cât și al biodiversității.

Această resursă valoroasă este pe cale de dispariție. Agricultură în Europa a suferit schimbări majore în ultimii cincizeci de ani. După război, fermierii au fost încurajați să intensifice și să modernizeze tehnicile agricole pentru a crește producția agricolă și eficiența.

Au fost introduse monoculturile, suprafața terenurilor agricole a fost sporită, fermele de creștere a animalelor au fost dezvoltate, iar pesticidele și îngrășămintele au fost introduse.

Nu toate fermele au putut ține pasul cu aceste tendințe solicitante. Unele au fost defavorizate chiar prin condițiile locale: terenurile prea înclinate, solurile de calitate slabă, zone izolate, multă forță de muncă necesară... Prin urmare, în multe din zonele agricole marginale ale Europei, mulți fermieri au fost nevoiți să își abandoneze terenurile și să caute de lucru în altă parte.

Ca rezultat, într-o proporție semnificativă, terenul agricol al Europei fie a fost drastic modificat fie a fost pur și simplu abandonat. Efectul cumulativ al acestor tendințe opuse asupra biodiversității Europei este semnificativ și multe din valorile naturale specifice terenurilor agricole dispar rapid în prezent.

Multe dintre ariile Natura 2000 sunt valoroase tocmai datorită modului în care au fost gestionate până în prezent.